

فرید گنج شکر نے اخلاقیات نوں جیون دی کئی
قراردتاں کھل کے بیان کرو۔

1 تعارف

بابا فرید گنج شکر پنجابی ادب دے بانی تے مڑ اہل شاہراہ
نیں اونہاں نہیں اپنے شلوکاں راہیں پنجاب دی دھرتی
اے آک اللہ دا کلام کھلایا اونہاں نہیں انساناں نوں
اپنی ذات دی لغو دادرس دتا تہنال ضرورت تے تکر دی
نزدیا لیتی۔ اخلاقیات نوں جیون دی لئی قرارداد ک
انہاں نہیں لوکاں نوں برداشت کھن سکھوگ دا سمجھ
دیتا اونہاں مطابق انسان نوں آخرت دی فکر کرنی چاہیدی
اے تے اپنے رب دی مخلوق نال محبت کرے اُس دا خاص
بزد سننا چاہیدا

2- شلوکاں دے نگاری دی حیاتی اے تعارفی

2.1 بابا فرید گنج شکر - پنجابی ادب دے مڑ اہل شاہراہ

بابا فرید گنج شکر پنجابی ادب دے بانی تے مڑ اہل
شاہراہیں اونہاں دا اصل ناں مسعود تے فرید الدین گنج
سہی۔ انہاں نے پنجاب دی دھرتی اے آک اللہ دا پیغام
کھلایا۔ اوہ ملتان دے پیر تے گوردوارے والے وچ جے
اونہاں دے والداناں جمال الدین سی۔

2.2 - بابا فریدی مذہبی تعلیم

بابا فریدی مذہبی تعلیم والدہ قسم بی بی گوگون
حاصل لیتی۔ غیر ملتان دی مسیحا اب عالم منہاج الدین
تریدی کو لیں دینی تعلیم حاصل لیتی قرآن حفظ لیتا۔

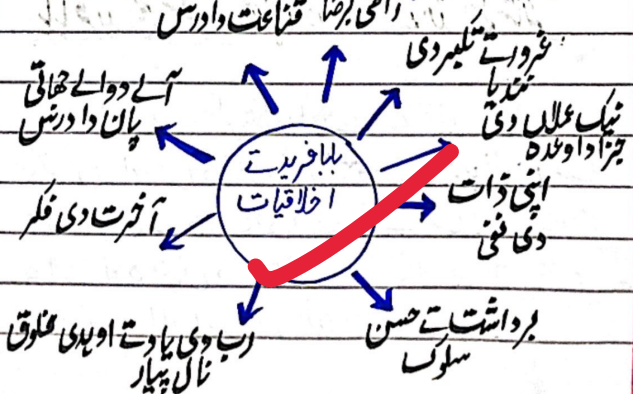
2.3 - گنج شکر دی مرشد نال ملاقات

حضرت خواجہ مختار دی بیعت کر کے صوفیاء کے آرام
دے سلمہ جیشیاں ورج شامل ہوئے۔

2.4 - بابا فریدی شاعری دامازد

بابا فریدی شاعر دی نیاد قرآن، حدیث، فقہ تہ
سنت رسول سی۔ اوہناں سی شاعر ایس لوکاں نوں اسلام
دی تعلیم دینی تہ اعلیٰ اخلاقیات نوں واقعہ کر ایما۔

3 - بابا فریدی گنج شکر مطابق اخلاقیات - انسانی جموں دی کینی

3.1۔ غیر ورثے تکلیف دی زندگی - اخلاقیات واسیحوں و ذاصول

اخلاقیات واسیحوں و ذاصول اسیران و ذاصول اسیران
اسی الزام فرور۔ تکلیف ذوں ختم کرے۔ بابا فرید دی شاعری
درج فرور و تکلیف ذوں زما اسیران یعنی اسیران

فرید ا خاک نہ زندگی، جا کیریڈ نہ کوئے
بیونذیاں پیران تے، مویاں پیر سوئے

3.2۔ برداشت تے حسن سلوک - ہمسرتین اخلاقیات دی نشانی

اب سوزا قرآن و حج فرمانا لے

”
غصے نوں پی جان والے تے لوکاں نوں معاف کرن
والے تے احسان کرن والے لوک اللہ نوں اڑے پسند
میں۔“

(سورۃ آل عمران: 134)

بابا فرید نے سلوک دا بدلہ لین دی بجائے برداشت تے
حسن سلوک دا درس دیندے میں کیوں جے پرتاوا جواب
دین نال انسان عقلمند نہیں سلوک بنو خوف اللہ ۱۱۷

سے فریڈا جو تیس مارن ملکیاں، تنہاں نہ ماریں کھن
آپنے گھر جانیئے، پیر تنہاں دے چیم

3.3 - اپنی ذات دی نئی - اخلاقیات دی پہلی پوزٹی

انسان جیوں تک اپنی ذات دی نئی نہ لے اوہ
اپنے آس جو فیر لوکاں نوں کھنیں سمجھا کیوں جے اوہ
خود روج ڈوبیا نڈالا - بابا فرید باغل مہنوی سون
دے باہر جو دے پنے آپنوں پھیرت کھاں دی دوجیوں تنہا
آکھئے اپنی ذات دی نئی لیسراں لے رہنیں

سے فریڈا کالے مینڈے کھپ، کالا مینڈا جھیس
گناہیں بھرا پھراں، لوک کھن درد ویش

3.4 - آلے دوالے جھاتی - دوجیاں دے دکھاں دا اندازہ

بابا فرید دے شلوکاں وچ کاماب جیانی نزارن دا
قلم ملدا - اوہناں دا لہنا لے لہ انسان جیوں تک
اپنی ذات دے پیر بار نکلے، آلے دوالے جھاتی نریا
اوتیوں دوجیاں دے دکھاں، ہستیاں دا اندازہ نہیں سو
سلائے اوہ اوہناں دی عد نہیں لے سلا

سے فریڈا میں جانیا دکھ بھوکوں، دکھ سمجھا ایہہ جگ
آپے چڑھئے ویکھیا، تاں گھر گھر ایہا آگ

3.5 - قناعت پسندی - سماجی برائیاں دی موت

بابا فرید نے معاشرتی برائیاں دامسب معاشرہ ورج
قناعت، جوہلۃ صبر نہ ہونا دسیا ہے۔ ج معاشرہ
وج قناعت ہونے سے حسد، لالچ و رگیاں بیماریاں آپ
مرجانیاں ہیں۔ بابا فرید مانند ہیں۔

سے رکھی سکتی گھائے، بھنڈا پانی پی
فریدا ویکھ پرانی چو پڑی، تر تر سائش جی

3.6 - آخرت دی فکر - حسن سلوک دی کئی

مسلمان ہون دے نا ط سزا اللہ ایمان اسے کہ اللہ
دنیا فانی ہے۔ سوچیں اک دن ختم ہو جانالے۔ تے غیر
ایس دنیا تے ظلم، غمروں، حسد کرن دا کوئی فائدہ نہیں۔
جنادی ویلا ایس دنیا تے اللہ نے حسن سلوک نال
گزرا نا چاہیدا ہے۔ آخرت دی فکر کرن چاہیدی ہے۔
بابا فرید آخرت دی فکر ایسوں کر نہیں۔

سے ویکھ فریدا جو قصا تیری دا زنی ہوئی بھور
اگاں تیرے آگیا تے پچھاں دن گیا دور

3.7 - رب دی یاد تے اوہدی مخلوق نال پیار

اللہ تعالیٰ دی ذات پر فکر موجود ہے۔ ایس کائنات
وج جوگہا، اوہ اُس ذات دا عکس ہے۔ جیویں بلبل، بیل،

کیراں، موچاں، ذاصل سمندراں ایسی طرح ساریاں
 مخلوقاں تے وجود رکھن والیاں شیواں اللہ تعالیٰ دیاں
 صفتاں دے دکھو دکھو روپ نیں۔ ایس لئی انسان فوں چاہیدا
 کہ اوہ اللہ تعالیٰ دیاں مخلوقاں نال محبت کرے۔ بابا
 فرید دا واحد الوجود ہائزہ شلویں اخلاقیات داوی
 بہترین نمونہ۔

۳۷ فرید اخلاقی خلق میں، خلق دے رب مانہ
 مہذا کس فوں کھنئے، جاں ایس بن لوئی ناہنہ

38 نیک علاں دی نیاک جزا۔ اچھے اخلاق ایساں دی
 وجہ

دنیا درج کینے گئے نیک علاں دی جزا من توں بعد مل
 گی ایس لئی انسان اگر دنیا درج اللہ دی مخلوق نال چلی
 طرح بیسے اے گاتے آئیں ایس دی جزا آگے جا کے
 ضرور ملے گی شلوں را ایس بابا فرید دسد، ش

۳۹ دیکھو بندہ چلیا، پوئہ جنیاں دے کفر
 فرید اعلیٰ جو کینے دنی درج، درگاہ آئے کم

3.9 پرائی رضا - حسد، بعض تے کینے دا خاتمہ

انسان جی اللہ دی رضا درج سوجاے، اوہ رب

حسن حال و چر کھو اُس سے شکر کرے گا معاشرے
و چون بعض حسد کینہ فتم سو جاوے۔ سچے اُک دوج
نال اچھے اخلاق مال پیش آون بابا فرید فرماتے سن۔

آب ستواں میں میں ملیں، میں ملیاں شکر ہووے
فرید آجے توں میرا ہووے رسیں، سچے جگ تیرا ہووے

4. آخر لائے

بابا فرید گنج شکر نہ صرف صوفی تے ولی سن ملکہ
اُس وقت شاعر تے مبلغ سن، اونیاں سن اپنی سماجی
ک ذریعہ اخلاقیات دا پیغام دنا مختلف شکلوں
وچ اونیاں انساناں نوں اپنی ذات دی نئی، ضرورت
تکیر دی تھی، قناعت داد دینا تے حسن سلوک دا
درس دتا۔ بقول ڈاکٹر عمران سید۔

”بابا فرید نے اخلاقیات نوں ستواں تے کردار
نوں بناون دی کوشش کیتی ہے۔ انہاں دا
ایہ طریقہ پر مومن تے کافر دے دل فوراً
کیندے“

Good structure!!